

УДК 37.091.398:793.33]:355.01(477.64)

*Олександр ТКАЧЕНКО, викладач кафедри
хореографії та фітнесу Бердянського
державного педагогічного університету*

БАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ У ШКІЛЬНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У статті розглянуто основні проблеми викладання бальної хореографії в умовах війни в шкільній системі, зокрема в східному регіоні України, розглянуто деякі приклади їх вирішення з досвіду роботи.

Ключові слова: *танець, бальний танець, змагання, заняття, війна, безпека.*

Бальний танець як один із видів хореографічного мистецтва є специфічною формою відображення історичної дійсності. Адже історія розвитку бального танцю тісно пов'язана з історією нашого суспільства. До створення та зростання бальних танців долучило свою фантазію і талант не одне покоління митців. Широке поширення танців призвело до організації спеціальних танцювальних класів, де вчителі-хореографи навчали бального танцю, створювали нові його композиції [1].

В умовах війни діти стикаються з сильним емоційним та психологічним тиском. Бальний танець може стати ефективним інструментом для емоційної розрядки та підтримки психічного здоров'я школярів, сприяючи їхньому гармонійному розвитку, а також покращувати фізичну форму, розвивати такі важливі навички, як самодисципліна, комунікація, співпраця та естетичне сприйняття.

Останніми роками сфера бального танцю все частіше стає предметом наукової рефлексії мистецтвознавців, культурологів, філософів та педагогів. Зростаюча кількість наукових публікацій, присвячених питанням бального танцю, свідчить про постійно підвищений інтерес дослідників до цього явища. Різні аспекти бальної хореографії висвітлювали Д. Базела, М. Берднік, О. Горбенко, А. Лисенко, Т. Осадців, І. Спінул, Л. Шестопал, К. Шкурєєв та ін. Сучасний український науковий дискурс бальної хореографії, як зазначає, Л. Шестопал, динамічно розвивається, виявляє тенденції до розширення тематичного поля [2].

З початком повномасштабного вторгнення російської федерації проти України в східних регіонах діяльність танцювальних шкіл у традиційному форматі та проведення турнірів із бальної хореографії практично зупинилися. Через міграцію населення відбулося розформування усталених колективів, вибуття найбільш активних учасників, закриття багатьох клубів і втрата їх матеріально-технічної бази – тренувальних залів і приміщень для змагань.

На сьогоднішній день перед будь-яким педагогом, не тільки викладачем бальної хореографії, постали однакові проблеми щодо навчання та виховання дітей, а саме: тривале дистанційне навчання, зміна учнями місця проживання, низька забезпеченість учасників освітнього процесу достатньої кількості місця для виконання хореографічних композицій, постійні повітряні тривоги, загрози обстрілів, прильоти, відключення електроенергії, нестабільний емоційний стан дітей, неготовність і психологічна неспроможність значної їх частини до

самоорганізації, самоконтролю та самоосвіти, постійний стрес та втома.

Отже, хореографічна освіта мала адаптуватися під умови сьогодення. Так, наприклад, працюючи в Запорізькій гімназії № 63, яка знаходиться в області, де активно здійснюються бойові дії, ми зіштовхнулися з багатьма складнощами щодо проведення з учнями як уроків ритміки так і занять бальною хореографією в танцювальному гуртку. Певний період часу ми працювали в умовах дистанційного характеру, потім перейшли на змішаний формат. Часті повітряні тривоги ускладнювали процес, але ми продовжували працювати в укриттях.

Крім того, хочемо наголосити, що в цьому році одним із провідних рішень навчання дітей в умовах війни є створення підземних шкіл. Прикладом такої ініціативи є будівництво першої в області підземної школи, яка буде частиною «Січового колегіуму» і допоможе тисячам учням засвоювати освіту якісно. Відкрити її мають у IV кварталі 2024 року, а також заплановано побудувати 10 підземних шкіл [3].

Викладачі бальної хореографії часто співпрацюють з закладами загальної середньої освіти, в яких є укриття та які пройшли попередню атестацію. Працюючи в шкільній системі освіти вчителі бального танцю сприяють розвитку культури учнів, їх емоційної стійкості та підтримці психоемоційного стану, виховують взаємоповагу та взаємопідтримку.

Ще одним із великих викликів у прифронтових містах України є проведення змагань із бальних танців. Для того, щоб вирішити це питання керівники танцювальних шкіл об'єдналися під однією структурою Асоціацією Спортивного Танцю України, яка є офіційно зареєстрованою в Міністерстві молоді та спорту України. Співпрацюючи з різними будинками культури, у місті Запоріжжі відновилися змагання з бальної хореографії, які проходять з обов'язковим виконанням безпекових умов.

Таким чином, можна зробити висновок, що незважаючи на виклики для розвитку бального танцю в прифронтовій зоні відбувається активність у подоланні цих проблем, зокрема, працюючи в шкільній системі освіти та співпрацюючи з різними установами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Осадців Т. П. Історія розвитку спортивних танців. *Сучасні проблеми розвитку теорії та методики гімнастики* : зб. наук. ст. Львів, держ. ін-ту фіз. культури. Львів, 1999. С. 45–48.
2. Шестопап Л. Бальний танець: новітні рефлексії українських дослідників. URL: <http://dancestudios.knukim.edu.ua/article/view/261614> (дата звернення: 25.10.2024).
3. У Запоріжжі будують першу в області підземну школу. *Суспільне Запоріжжя*: веб-сайт. URL: <https://suspilne.media/zaporizhzhia/772213-u-zaporizzi-buduut-persu-v-oblasti-pidzemnu-skolu-fedorov/> (дата звернення: 22.10.2024).